

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Zespół Szkół nr 1 w Bydgoszczy

Wstęp

Standardy ochrony małoletnich obowiązują wszystkich pracowników szkoły i osoby współpracujące ze szkołą i zawierają wytyczne dotyczące postępowania w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa i dobra dzieci.

Standardy ochrony małoletnich obejmują:

1. Procedury kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi w zakresie spełniania przez nich warunków niekaralności za przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajowości.
2. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem.
3. Procedurę składania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego oraz zawiadomienia sądu opiekuńczego.
4. Zasady udostępniania personelowi, małoletnim i ich opiekunom standardów do ich stosowania.
5. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone
6. Procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi w Internecie oraz utrwalonymi w innej formie.
7. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

Zasady bezpieczeństwa młodzieży zostaną przyjęte w szkole i podpisane przez Dyrektora szkoły, Radę Pedagogiczną, przedstawiciela Rady Rodziców i Samorządu Uczniowskiego.

Postawa prawna.

- 1) Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (tj. Dz.U. 2023 r. poz.1304 ze zmianami).
- 2) Ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 535).
- 3) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2021 poz.1249).
- 4) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (tj. Dz.U. z 2022 r. poz. 1138 ze zm.).
- 5) Ustawa dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1606).
- 6) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r. poz.1870).
- 7) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dn. 20 listopada 1989 r. (tj. Dz.U. z 1991 r. nr 120 poz. 526 ze zm.).

Rozdział I

Legenda

1. Małoletnim jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
2. Opiekunem małoletniego jest osoba uprawniona do jego reprezentacji, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny, a także rodzic zastępczy.
3. Zgoda rodzica małoletniego oznacza zgodę co najmniej jednego z jego rodziców.
4. Przez krzywdzenie małoletniego należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na jego szkodę przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika szkoły, lub zagrożenie dobra małoletniego.
5. Pracownikiem szkoły jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia.
6. Osoby współpracujące ze szkołą to pracownicy firm i instytucji wspierających szkołę, wolontariusze, stażyści, praktykanci odbywający w szkole praktykę zawodową, która z racji pełnionej funkcji lub zadań ma kontakt z dzieckiem.
7. Osoba odpowiedzialna za Standardy Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik sprawujący nadzór nad realizacją polityki ochrony dzieci przed krzywdzeniem w szkole.
8. Dane osobowe ucznia to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację małoletniego.
9. Osoba odpowiedzialna za Internet to wyznaczony przez dyrektora szkoły pracownik, sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu przez uczniów na terenie szkoły oraz nad bezpieczeństwem małoletnich w Internecie.

Rozdział II

Objawy krzywdzenia małoletnich - rozpoznawanie i reagowanie.

1. Pracownicy szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na bezpieczeństwo małoletnich.
2. Każdy pracownik szkoły, który zauważy lub podejrzewa, że uczeń jest krzywdzony zobowiązany jest zareagować, a w sytuacji koniecznej udzielić pierwszej pomocy.
3. Pracownicy zobowiązani są do troski o bezpieczeństwo małoletnich zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi szkoły.
4. Wszyscy pracownicy szkoły i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych pozyskały informację o krzywdzeniu ucznia lub inne informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział III

Procedury kontroli pracowników przed dopuszczeniem do pracy z małoletnimi.

1. Dyrektor szkoły wymaga od nowo zatrudnionych pracowników zaświadczenia z Krajowego Rejestru Karnego.
2. W przypadku braku możliwości dokonania weryfikacji w wymienionych w punkcie pierwszym rejestrach, osoba której dotyczy weryfikacja składa oświadczenie (**załącznik nr 1**).
3. Wszyscy pracownicy, praktykanci, stażyści, wolontariusze mają obowiązek stosować Standardy Ochrony Małoletnich.
4. Każda osoba wchodząca na teren szkoły powinna zapoznać się z wyżej wymienionym dokumentem i podpisać oświadczenie, że jest świadoma odpowiedzialności karnej za jego nieprzestrzeganie (załącznik nr 2).
5. Pracownicy nowo zatrudnieni w placówce są zapoznawani ze standardami w pierwszym tygodniu pracy i w tym czasie jest od nich odbierane oświadczenie, o którym mowa powyżej.

Rozdział IV

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a personelem.

Zasady bezpiecznych relacji są dostosowane do realiów funkcjonowania szkoły i dotyczą następujących obszarów:

1. Przykładowe formy kontaktu z małoletnim to:

- Kontakty w zajęciach sportowo-rekreacyjnych,
- Stanowcze interwencje wychowawcze prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia dotyczących, konfliktów pomiędzy podopiecznymi (rozdzielenie uczestników zajęcia, przytrzymanie, obezwładnienie),
- Działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy),
- Zagrożenie lub panika spowodowane czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich itp.)
- W sytuacji paniki lub strachu spowodowane czynnikami stresu, załamania nerwowego choroby psychicznej lub innymi bodźcami z zewnątrz

2. Niedopuszczalne są intencjonalne zachowania wzbudzające poczucie zagrożenia lub noszące znamiona:

- Przemocy fizycznej (np. popychanie, uderzanie, wykręcanie rąk, duszenie, kopanie, szarpanie),
- Erotyzowania relacji (flirt słowny, dwuznaczny żart, zły dotyk, wyzywające spojrzenie),
- Seksualizacji relacji (obcowanie płciowe i inne czynności seksualne).

Komunikacja słowna z małoletnim powinna być pozbawiona akcentów wrogich, wulgarnych, agresywnych, złośliwie ironicznych.

Komunikacja nie powinna:

- Wzbudzać w małoletnim poczucie zagrożenia (zastraszanie słowne)
- Obniżać i niszczyć poczucie wartości (np. negatywne ocenianie, reakcja nieadekwatna do sytuacji, wzbudzanie poczucia winy, negowanie uczuć),
- Upokarzać (publiczne szyderstwo, ośmieszanie),
- Naruszać granice (niezachowywanie odpowiedniego dystansu, obcesowość, podteksty o charakterze erotycznym).

3. Pracowników obowiązuje obiektywizm, sprawiedliwość, bezinteresowność w traktowaniu oraz ocenie każdego ucznia bez względu na pochodzenie, rasę, wyznanie i narodowość.

Równe podejście oznacza, że niedozwolone jest:

- Wyłączne skupianie uwagi na wybranych uczniach z jednoczesnym ignorowaniem potrzeb innych,
- Nieuzasadnione przyznawanie przywilejów tylko wybranym i odbieranie ich pozostałym,
- Nierówne i niesprawiedliwe przydzielanie zadań,
- Przyzwalanie, brak reakcji na nieformalną hierarchię grupową,
- Dominowanie w grupie negatywnych jednostek, ustalanie przez nich i wprowadzanie nieformalnych zasad,
- Przyzwolenie na wykorzystywanie młodszych i słabszych uczniów przez silniejszych.

4. Kontakty bezpośrednie i online z uczniem poza szkołą powinny być:

- Ścisłe powiązane z wykonywaniem obowiązków służbowych, opiekuńczo-wychowawczych, wyjścia i wyjazdy organizowane przez szkołę,
- Dokumentowane (zapisy w dokumentacji pracy wychowawczej),
- Odbywać się w miarę możliwości z wykorzystaniem sprzętu szkolnego,
- Niedopuszczalne jest utrzymywanie takich kontaktów celem zaspokojenia przez dorosłego własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych, namawiania do zachowań niezgodnych z prawem.

5. Podróż, przemieszczanie się i warunki noclegowe:

- Uczniowie w przypadku nagłego zachorowania mogą być odbierani ze szkoły jedynie przez rodziców/opiekunów lub osoby przez nich upoważnione,
- Organizacja transportu, noclegu poza szkołą powinna być uzasadniona (np. wyjazd na wycieczkę szkolną lub inne przedsięwzięcia organizowane przez szkołę),
- Opieka nad uczniami w sytuacjach wyjazdowych powinna być zgodna z przepisami o organizacji wyjazdów i wycieczek szkolnych,
- Przy organizacji noclegu zakwaterowania brane pod uwagę jest pokrewieństwo, relacje i płeć podopiecznych.

6. Dyscyplinowanie małoletniego odbywa się poprzez udzielanie „informacji zwrotnej” komunikującej uczniom, że ich postawa w danej sytuacji nie jest właściwa, sprzeczna z oczekiwaniami i nieefektywna.

Powiązana jest ze stawianiem granic, kształtowaniem trwałego systemu wartości, adekwatnego poziomu samooceny oraz umiejętności podejmowania trafnych decyzji.

Niedopuszczalne są wszelkie formy dyscyplinowania oparte na wykorzystywaniu przewagi:

- Fizycznej (agresja, stosowanie kar fizycznych, środków przymusu bezpośredniego, krępowanie, izolowanie, uniemożliwianie realizacji podstawowych potrzeb fizjologicznych; pozbawianie snu, pokarmu, ekspozycja na zimno, ciepło; prace fizyczne nieadekwatne do możliwości, dopuszczanie się zachowań o charakterze seksualnym),
- Psychicznej (dominacja, groźby, naruszanie poczucia własnej wartości, lekceważenie potrzeb

psychicznych np. bezpieczeństwa, przynależności, symulacje wzbudzające strach i obawy o życie własne i rodziny).

7. Rodzice i opiekunowie prawni uczniów mają prawo do wszelkich informacji na temat funkcjonowania ucznia na terenie szkoły, w trakcie wycieczek i innych przedsięwzięć organizowanych przez szkołę. Informacje na temat dziecka udzielane są jedynie jego rodzicom lub opiekunom prawnym.

Rozdział V

Zasady i procedury podejmowania w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego.

1. Zakres zadań poszczególnych pracowników szkoły w przypadku podejrzenia lub uzyskania informacji, że małoletni uczeń jest krzywdzony:

a) Dyrektor szkoły:

- Przyjmuje zgłoszenie o krzywdzeniu lub podejrzeniu krzywdzenia małoletniego.
- Uczestniczy w rozmowie z rodzicami lub opiekunami prawnymi
- W sytuacji, gdy małoletni doświadcza przemocy domowej lub jeżeli rodzice/opiekunowie prawni odmawiają współpracy ze szkołą składa wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu lub zawiadamia policję/prokuraturę o podejrzeniu przestępstwa. **(załącznik nr 3)**
- W razie zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego zawiadamia policję.
- W sytuacji gdy sprawcą przemocy jest osoba dorosła spoza rodziny zawiadamia policję.
- W przypadku, gdy sprawcą przemocy jest nieletni a wcześniejsze działania szkolne okazały się nieskuteczne zawiadamia Sąd Rejonowy (Wydział Rodzinny i Nieletnich) lub Policję. **(załącznik nr 3)**
- Organizuje pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla małoletniego.
- Prowadzi nadzór nad prowadzeniem przypadku ucznia krzywdzonego.
- Uzyskuje od rodziców i opiekunów informacje zwrotne na temat realizacji w szkole Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.
- W przypadkach bardziej skomplikowanych (dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego o dużym nasileniu) kierownictwo placówki powołuje zespół interwencyjny, w skład którego mogą wejść: pedagog/psycholog szkolny, wychowawca dziecka, kierownictwo szkoły, inni pracownicy mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku (dalej okreśłani jako: zespół interwencyjny).

Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez pedagoga/psychologa szkolnego oraz innych, uzyskanych przez członków zespołu, informacji.

W przypadku gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, powołanie zespołu jest obligatoryjne.

Zespół interwencyjny wzywa opiekunów dziecka na spotkanie wyjaśniające, podczas którego może zaproponować opiekunom zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej, bezstronnej instytucji. Ze spotkania sporządza się protokół.

b) Pedagog i psycholog szkolny:

- Przyjmuje i odnotowuje sprawę zgłoszenia przemocy w rodzinie w księdze zdarzeń. **(załącznik nr 4)**
- Diagnozuje sytuację ucznia i jego rodziny.
- Przeprowadza rozmowy z małoletnim oraz jego rodzicami lub prawnymi opiekunami.
- Pozostaje w kontakcie z wychowawcą i dyrektorem w sprawach dotyczących małoletniego.

- Pomaga pracownikom szkoły we właściwym postępowaniu względem ofiary przemocy.
 - Informuje rodziców o możliwych formach wsparcia ucznia.
 - Udziela rodzicom wskazówek na temat zrozumienia typowych reakcji ucznia na trudne sytuacje.
 - Kieruje ucznia oraz rodziców do placówek specjalistycznych, jeżeli zachodzi taka potrzeba.
 - Współpracuje ze specjalistami pomagającymi małoletniemu i jego rodzinie.
 - Dokumentuje podejmowane działania względem małoletniego i jego rodziny).
 - Opracowuje plan wsparcia uczniowi krzywdzonemu. **(załącznik nr 5)**
 - Opracowany plan pomocy małoletniemu jest przedstawiany przez pedagoga/psychologa szkolnego opiekunom z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
- Pedagog/psycholog szkolny informuje opiekunów o obowiązku szkoły zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub Sąd Rodzinny, Ośrodek Pomocy Społecznej
- Umożliwia poszerzanie wiedzy i umiejętności związanych z ochroną małoletniego przed zagrożeniami oraz pozytywnymi metodami wychowawczymi.
 - Uzyskuje od rodziców i opiekunów informacje zwrotne na temat realizacji w szkole Standardów Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem.
 - Dbą o to, by na terenie szkoły i na stronie internetowej znajdowały się powszechnie dostępne informacje o organizacjach i instytucjach pomagających ofiarom przemocy oraz będącym w trudnej sytuacji.

c) **Wychowawca:**

- Przyjmuje zgłoszenie o podejrzeniu przemocy w rodzinie ucznia, sporządza notatkę służbową notatkę opisującą zdarzenie, w szczególności przyczynę wystąpienia podejrzenia o krzywdzeniu małoletniego. **(załącznik nr 6)**
- Powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga/psychologa szkolnego.
- W przypadku, gdy uczeń posiada obrażenia przeprowadza go do miejsca udzielania pomocy.
- Nawiązuje i pozostaje w stałym kontakcie z rodzicami ucznia.
- Opracowuje plan wsparcia krzywdzonemu.
- Udziela wsparcia uczniowi oraz monitoruje jego sytuację.
- Monitoruje zespół klasowy, by skutki przemocy nie wpływały na sytuację szkolną ucznia.
- Podejmuje realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy z uczniami.
- Zapoznaje rodziców z obowiązującymi w szkole Standardami Ochrony Małoletnich, zachęca rodziców/opiekunów uczniów do angażowania się w działania na rzecz ochrony małoletnich.
- Prowadzi działania dla rodziców/opiekunów prawnych w zakresie poszerzania wiedzy i umiejętności związanych z pozytywnymi metodami wychowawczymi oraz ochroną przed zagrożeniami.

d) **Nauczyciele:**

- Informują wychowawcę i pedagoga lub psychologa szkolnego o tym, że podejrzewają stosowanie przemocy wobec ucznia.
- Podejmują realizację treści z zakresu bezpieczeństwa i profilaktyki w bieżącej pracy pedagogicznej z uczniami.

e) **Pozostali pracownicy szkoły:**

- Reagują na objawy przemocy oraz niepokojące zachowania, których mogą być świadkami.
- Zgłaszają zaobserwowane niepokojące sygnały dyrekcji szkoły, pedagogowi/psychologowi szkolnemu, wychowawcy lub nauczycielom.

2.Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej:

- Przyjęcie informacji o podejrzeniu krzywdzenia ucznia, sporządzenie notatki służbowej.
- Jeśli osobą przyjmującą zgłoszenie jest nauczyciel to informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach wychowawcę lub pedagoga szkolnego.
- Wychowawca lub pedagog/psycholog badają okoliczności sprawy, przeprowadzają rozmowę z poszkodowanym (gdzie i kiedy doszło do zdarzenia lub zdarzeń, jaka była ich częstotliwość itd.).
- W zależności od okoliczności zdarzenia wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny informują dyrektora szkoły.
- W celu wyjaśnienia sytuacji wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny wzywa do szkoły rodzica/prawnego opiekuna.
- Pedagog/psycholog szkolny i wychowawca opracowuje plan wsparcia dziecka i rodzinie.
- Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia i życia dyrektor, wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny wzywa pomoc medyczną, po wcześniejszym zawiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych.
- W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa dyrektor powiadamia policję lub prokuraturę.
- W przypadku zaniedbywania dziecka, poniżania, upokarzania, ośmieszania, wciągania w konflikt dorosłych, manipulowania nim, dyrektor powiadamia sąd lub zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń jest ofiarą przemocy ze strony pracownika szkoły:

- Osoba, która ma przesłanki do podejrzenia krzywdzenia ucznia w szkole zgłasza problem dyrektorowi.
- Dyrektor podejmuje działania w celu zbadania sprawy: spotkanie z uczniem, rozmowa z pracownikiem na temat podejrzenia krzywdzenia, rozmowa z innymi pracownikami szkoły na temat zdarzenia.
- Dyrektor szkoły po potwierdzeniu informacji podejmuje działania zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa ogólnego i prawa pracy, stosuje karę porządkową, powiadamia prokuraturę lub kieruje sprawę do komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli.
- W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłaszają rodzice lub opiekunowie prawni ucznia, dyrektor lub pedagog/psycholog szkolny mogą zaproponować zdiagnozowanie zgłaszanego podejrzenia w zewnętrznej bezstronnej instytucji. Ze spotkania z rodzicami sporządza się notatkę.
- Jeśli osobą przyjmującą zgłoszenie ucznia o łamaniu jego praw jest nauczyciel to informuje o zaistniałym fakcie lub zdarzeniach, wychowawcę ucznia lub pedagoga szkolnego.
- W zależności od sytuacji dyrektor powiadamia rodziców i dziecko o poczynionych ustaleniach.

4.Procedura postępowania w przypadku krzywdzenia ucznia przez innych uczniów:

Musi zaistnieć :

- Bezpośrednia, natychmiastowa reakcja nauczycieli i pracowników szkoły na akty agresji i przemocy, przerwanie agresji lub przemocy.
- Rozmowa nauczyciela z ofiarą, sprawcą i świadkami przemocy, nakłonienie sprawcy do naprawienia szkody.
- Jeżeli stan ucznia wskazuje na zagrożenie jego zdrowia lub życia dyrektor lub inny pracownik szkoły wzywa pomoc medyczną, po wcześniejszym zawiadomieniu rodziców lub opiekunów prawnych.
- Jeżeli akty agresji i przemocy są regularne wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadzają rozmowę z krzywdzonym uczniem (miejsce incydentów i ich częstotliwość), rozmawiają ze sprawcą/sprawcami oraz z ewentualnymi świadkami.
- Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny zawiadamia lub wzywa do szkoły rodziców/opiekunów

prawnych krzywdzonego ucznia i sprawcy/sprawców w zależności od okoliczności i rangi zdarzenia.

– Uczniowi będącemu ofiarą przemocy zapewnia się pomoc psychologiczno-pedagogiczną zgodnie z jego potrzebami.

– Osobę będącą sprawcą przemocy obejmuje się stałą kontrolą wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego.

– Z uczniami, którzy byli świadkami przemocy nauczyciel omawia przebieg zdarzenia, w tym jak sobie radzić w trudnych sytuacjach, jak reagować na krzywdzenie i kogo informować, gdy dochodzi do takiego faktu. Jeśli problem dotyczy danej klasy wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadzają dodatkowe zajęcia dotyczące przemocy i radzenia sobie z agresją oraz rozwiązywaniem konfliktów.

Działania koordynuje i monitoruje wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny.

– W przypadku, gdy sprawca agresji/przemocy jest nieznany, dyrektor, wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia o możliwości zawiadomienia policji lub sam zawiadamia policję.

5.Procedura postępowania w przypadku ujawnienia cyberprzemocy:

– Nauczyciel lub inna osoba posiadająca wiedzę o zdarzeniu informuje o tym fakcie wychowawcę, pedagoga/psychologa szkolnego lub dyrektora szkoły.

– Osoba, której zgłoszono zdarzenie zobowiązana jest:

– wyjaśnić zdarzenie i podjąć próbę ustalenia sprawcy,

– porozmawiać z poszkodowanym uczniem, zapewnić wsparcie psychiczne, poradę,

– porozmawiać ze sprawcą, ustalić okoliczności czynu, zobowiązać ucznia do zaprzestania takiego postępowania i usunięcia materiałów z sieci,

– powiadomić opiekunów poszkodowanego ucznia o zajściu,

– powiadomić opiekunów sprawcy o zdarzeniu, przedyskutować z nimi zachowanie uczniami,

– zaproponować pomoc psychologiczno-pedagogiczną uczniom, zarówno poszkodowanemu, jak i sprawcy, jeżeli jest taka potrzeba.

– W sytuacji, gdy sprawca nie stosuje się do ustaleń i jeśli uczeń jest nadal krzywdzony dyrektor podejmuje stosowne działania prawne.

– W przypadku, gdy sprawca cyberprzemocy jest niemożliwy do ustalenia poprzez działania szkoły, dyrektor, wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny po rozpoznaniu sprawy informuje rodziców/opiekunów prawnych poszkodowanego ucznia o prawie zawiadomienia policji.

6.Procedura postępowania wobec ucznia z zaburzeniami psychicznymi, który zachowuje się agresywnie w stosunku do innych lub siebie:

– W każdym przypadku konieczności rozwiązywania problemów związanych z naruszeniem przez ucznia obowiązujących w szkole zasad niezbędna jest ścisła współpraca przedstawicieli szkoły z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia.

– W celu rozwiązywania zaistniałego problemu wychowawca w porozumieniu z pedagogiem lub psychologiem szkolnym:

a) ustala najbliższy termin spotkania z uczniem i jego rodzicami;

b) prowadzi rozmowę interwencyjną z uczniem;

c) prowadzi rozmowę z rodzicami, podczas której wspólnie ustala z nimi dalsze działania wobec ucznia, zasady współpracy między rodzicami a szkołą oraz możliwość uzyskania pomocy specjalistycznej;

d) uczeń w obecności rodziców podpisuje kontrakt, w którym zobowiązuje się do przestrzegania określonych reguł zachowania na terenie i w obrębie placówki oraz poza nią;

e) nadzór nad wypełnieniem kontraktu przez ucznia sprawują rodzic i wychowawca klasy.

- Uczniowie potrzebujący pomocy specjalistycznej są kierowani do odpowiedniej poradni/placówki.
- Brak współpracy ze strony rodziców powoduje konieczność podjęcia innych działań przewidzianych prawem:
 - a) zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego.
- W warunkach zagrożenia zdrowia ucznia szkoła zapewnia mu niezbędną opiekę medyczną (wzywane jest pogotowie).
- Policja jest wzywana w przypadku:
 - a) zachowania ucznia, które zagraża bezpieczeństwu jego lub innych osób;
 - b) znalezienia na terenie szkoły nielegalnych substancji psychoaktywnych;
 - c) gdy istnieje podejrzenie, że uczeń może posiadać nielegalne substancje psychoaktywne i ich rozprowadzanie;
 - d) kradzieży lub innych wykroczeń.

7. Sposób działania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

- Nauczyciel nie pozostawia ucznia samego.
- Nauczyciel przeprowadza ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce (pod opiekę pielęgniarki szkolnej, pedagoga/psychologa szkolnego). W przypadku braku takiej możliwości zapewnienie bezpieczeństwa pozostałym uczniom poprzez wyprowadzenie ich z klasy, np. do klasy obok pod opieką innego nauczyciela.
- Nauczyciel zawiadamia dyrektora szkoły.
- O zaistniałej sytuacji należy powiadomić rodziców/opiekunów prawnych ucznia oraz zobowiązać ich do stawiennictwa w szkole w celu towarzyszenia dziecku w trakcie dalszego udzielania pomocy medycznej, poza placówką.
- Wychowawca lub pedagog/psycholog sporządza notatkę z podjętych działań, które koordynuje i monitoruje.
- Jeśli rodzice/opiekunowie prawni nie współpracują ze szkołą lub podjęte działania są nieskuteczne, a akty agresji są częste dyrektor szkoły powiadamia sąd.

Rozdział VI

Procedura składania zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego.

W przypadku pozyskania informacji, że uczeń małoletni jest ofiarą przemocy w rodzinie, należy podjąć następujące działania:

1. Nauczyciel powinien sporządzić notatkę służbową i przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy/pedagogowi szkolnemu/dyrektorowi szkoły. **(załącznik nr 6)**
2. Pedagog/psycholog szkolny jest zobowiązany przeprowadzić rozmowę z uczniem w celu potwierdzenia faktu krzywdzenia, poinformować go o działaniach, które powinien podjąć oraz zweryfikować czy dziecko będzie w miejscu zamieszkania bezpieczne na czas prowadzonych działań. Następnie pedagog/psycholog szkolny wzywa do szkoły rodziców/ opiekunów prawnych, przeprowadza z nimi rozmowę, informuje o zamiarze podjęcia określonych działań i przedstawia propozycję ustalenia planu bezpieczeństwa.
3. Pedagog/ psycholog szkolny sporządza opis sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia na podstawie rozmów z uczniem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami oraz plan bezpieczeństwa, który zawierałby sposoby zapewnienia uczniowi bezpieczeństwa oraz opis wsparcia, jakie szkoła może mu zaoferować, a także informację o specjalistycznych placówkach pomocy dziecku w razie potrzeby.

4. Pedagog/psycholog szkolny ustala z rodzicami/opiekunami prawnymi plan bezpieczeństwa poprzez określenie sposobu powstrzymania przemocy ze strony dorosłych wobec ucznia i zobowiązanie do skonsultowania sprawy przemocy z psychologiem. Ponadto ustala harmonogram kontaktów z osobami i instytucjami wspierającymi rodzinę w sytuacji przemocy wobec dziecka.

5. Dyrektor informuje o obowiązku szkoły zgłaszania do prokuratury oraz do sądu rodzinnego i nieletnich przemocy wobec małoletniego., realizując obowiązek wynikający z art. 304 § 2 Kodeksu postępowania karnego.

6. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub odmawiają podjęcia działań proponowanych przez szkołę, dyrektor szkoły niezwłocznie składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rodzinnego i nieletnich. Dyrektor składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury, korzystając ze wzoru stanowiącego załącznik do niniejszej procedury (**załącznik 3**). Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Rozdział VII

Zasady udostępniania pracownikom, małoletnim i ich rodzicom/ opiekunom standardów do zaznajomienia i stosowania.

1. Standardy Ochrony Małoletnich w wersji papierowej są udostępniane pracownikom szkoły, małoletnim i ich opiekunom na żądanie.
2. Standardy są zamieszczone na stronie internetowej szkoły oraz na tablicy informacyjnej na korytarzu przy gabinecie pedagoga szkolnego.
3. Każdy pracownik ma obowiązek zapoznać się z standardami (**załącznik nr 2**), a znajomość i przyjęcie do stosowania ich treści potwierdza Oświadczeniem z własnoręcznym podpisem. Oświadczenie pracownika przechowuje się w aktach osobowych.
4. Rodzice/opiekunowie uczniów zapoznawani są z standardami przez wychowawców na początku roku szkolnego oraz w razie potrzeb ich przypomnienia. Obowiązkiem rodziców / opiekunów prawnych jest zaznajomienie się ze standardami i wynikającymi z nich zasadami ochrony małoletnich przed krzywdzeniem.

Rozdział VIII

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi a w szczególności zachowania niedozwolone.

1. Naczelną zasadą relacji między małoletnimi jest postępowanie z szacunkiem, empatią, kulturą. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec rówieśników w jakiegokolwiek formie.
2. Uczniom nie wolno używać przemocy, znęcać się nad osobami słabszymi, używać wulgaryzmów i obraźliwych słów.
3. Uczniowie powinni szanować prawo innych uczniów do prywatności, bezpieczeństwa i spokoju.
4. Uczniom nie wolno używać wulgarnych słów, gestów i żartów, czynić obraźliwych uwag, nawiązywać w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywać wobec innych uczniów przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).

5. Uczniom nie wolno utrwalać wizerunku innych uczniów (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie, przerabianie zdjęć w celu upokarzania, poniżania i wyśmiewania rówieśnika) w sytuacji, gdy nie wyrazili oni na to zgody i w sytuacjach, które mogą ich zawstydzić lub obrazić.
6. Uczniom nie wolno proponować kolegom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, a także używać ich w obecności innych.
7. Uczniom nie wolno spożywać napojów energetycznych podczas pobytu w szkole.
8. Niedozwolone jest stosowanie wobec innych małoletnich: zastraszania, przymuszania, gróźb, ośmieszania, drwienia, dręczenia na co dzień oraz w Internecie.
9. Nie jest dopuszczalne upowszechnianie w żadnej formie materiałów z innymi małoletnimi nagranych, sfilmowanych, sfotografowanych. Dotyczy to wszelkich form upowszechniania w rzeczywistości oraz w Internecie.

Rozdział IX

Procedury ochrony uczniów przed treściami szkodliwymi w internecie oraz utrwalonymi w innej formie.

Infrastruktura sieciowa szkoły umożliwia dostęp do Internetu zarówno pracownikom, jak i uczniom w czasie zajęć i poza nimi.

1. Sieć jest monitorowana, tak aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
2. Rozwiązania organizacyjne na poziomie szkoły bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
3. Wyznaczona jest osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo sieci w instytucji. Do obowiązków tej osoby należą działania według poniższych procedur:
 - Zabezpieczenie sieci internetowej szkoły przed niebezpiecznymi treściami poprzez instalację i aktualizację odpowiedniego i nowoczesnego oprogramowania.
 - Aktualizowanie oprogramowania w miarę potrzeb.
4. Okresowe sprawdzanie, czy na komputerach ze swobodnym dostępem do Internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści pracownik stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzenia. Informację o uczniu, który korzystał z komputera w czasie wprowadzenia niebezpiecznych treści, pracownik przekazuje wychowawcy, który przeprowadza z nim rozmowę na temat bezpieczeństwa w Internecie. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy nauczyciel uzyska informację, że uczeń jest krzywdzony, podejmuje działania opisane w procedurze interwencji.
5. Istnieje regulamin korzystania z Internetu przez uczniów oraz procedura określająca działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze.
6. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem pracownika szkoły ma on obowiązek informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z Internetu.
7. Szkoła zapewnia stały dostęp do materiałów edukacyjnych dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu przy komputerach, z których możliwy jest swobodny dostęp do sieci.

Procedura korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.

1. Podstawa prawna.

Ustawa z dnia 14.12.2016r. Prawo Oświatowe, poz. 59 Rozdział 5, art.99, pkt.4

„Obowiązki ucznia wynikające z przestrzegania warunków wnoszenia i korzystania z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły”.

2. Postanowienia ogólne.

- Uczeń ma prawo korzystać na terenie szkoły z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych na zasadach określonych w niniejszej procedurze.
- Zapis „telefon” w dalszej części procedury odnosi się także do smartfonów, urządzeń typu smartwatch itp.
- Zapis „inne urządzenia elektroniczne” odnosi się do tabletów, odtwarzaczy muzyki, dyktafonów, kamer, aparatów cyfrowych, słuchawek itp.
- Uczniowie przynoszą do szkoły telefony komórkowe, tablety, odtwarzacze i inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
- Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów.

3. Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.

- Podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, treningów, przerw międzylekcyjnych, uroczystości, a także zajęć pozalekcyjnych organizowanych na terenie szkoły obowiązuje bezwzględny zakaz korzystania przez uczniów z telefonów komórkowych i innych urządzeń elektronicznych.
- Uczeń jest zobowiązany do wyłączenia lub wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych. Telefon pozostaje niewidoczny zarówno dla ucznia, jak i pozostałych osób.
- Na terenie szkoły obowiązuje zakaz korzystania z Internetu za pośrednictwem telefonu komórkowego. Powyższe nie dotyczy sytuacji edukacyjnych, które wynikają z organizacji oraz przebiegu zajęć lekcyjnych prowadzonych przez nauczyciela.
- Telefony i inne urządzenia TIK (np. tablety) można wykorzystywać podczas zajęć lekcyjnych w celach naukowych pod opieką oraz za zgodą nauczyciela prowadzącego zajęcia. Uczeń może korzystać z telefonu, a także innych urządzeń elektronicznych w celu wyszukania informacji niezbędnych do realizacji zadań podczas zajęć, po uzyskaniu zgody nauczyciela prowadzącego dane zajęcia lub na jego wyraźne polecenie.
- Jeśli uczeń czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości.
- Na terenie szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
- Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, dyktafonu, odtwarzacza MP czy aparatu fotograficznego, kamery i innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby. Powyższe nie dotyczy wydarzeń publicznych odbywających się w szkole, w tym uroczystości szkolnych.
- W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody dyrektora szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.
- Po zakończonych zajęciach uczeń może skorzystać z telefonu komórkowego.
- Podczas pobytu ucznia w szkole kontakt z rodzicem jest możliwy poprzez wychowawcę, szkolną pielęgniarkę i sekretariat szkoły lub podczas przerwy lekcyjnej.

Rozdział X

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych uczniów.

1. Pracownicy szkoły kierują się odpowiedzialnością wobec utrwalania, przetwarzania, używania i publikowania wizerunków uczniów.

- Dzielenie się zdjęciami i filmami służy celebrowaniu sukcesów uczniów, dokumentowaniu podjętych działań i zawsze ma na uwadze bezpieczeństwo uczniów.
- Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na wykorzystanie wizerunku ich dziecka jest tylko wtedy wiążąca, jeśli dzieci i rodzice/opiekunowie prawni zostali poinformowani o sposobie wykorzystania zdjęć/nagrań i ryzyku wiążącym się z publikacją wizerunku.

2. Dbłość o bezpieczeństwo wizerunków uczniów następuje poprzez:

- Pisemna zgoda rodziców/opiekunów prawnych (na początku roku szkolnego) zgodę o przetwarzaniu wizerunku ucznia.
- Podpisywanie zdjęć/nagrań informacjami identyfikującymi ucznia z imienia i nazwiska tylko w sytuacji kiedy jest taka brał udział w konkursach, rozdaniem nagród, wolontariat itd.
- Zabronione jest ujawnianie jakichkolwiek informacji wrażliwych o dziecku dotyczących m.in. stanu zdrowia, sytuacji materialnej, sytuacji prawnej i powiązanych z wizerunkiem małoletniego (np. w przypadku zbiorów indywidualnych organizowanych przez szkołę).

3. Należy podjąć działania mające na celu zmniejszenie ryzyka kopiowania i niestosownego wykorzystania zdjęć/nagrań uczniów poprzez przyjęcie zasad:

- wszyscy uczniowie znajdujący się na zdjęciu/naganiu muszą być ubrani, a sytuacja zdjęcia/nagrania nie jest dla nich poniżająca, ośmieszająca ani nie ukazuje ich w negatywnym kontekście,
- zdjęcia/nagrania uczniów powinny się koncentrować na czynnościach wykonywanych przez nich.

4. Należy kierować się zasadą, że wszystkie podejrzenia i problemy dotyczące niewłaściwego rozpowszechniania wizerunków dzieci należy rejestrować i zgłaszać dyrekcji, podobnie jak inne niepokojące sygnały dotyczące zagrożenia ich bezpieczeństwa.

5. W sytuacjach, w których szkoła rejestruje wizerunki uczniów do własnego użytku, deklarujemy, że:

- Zgoda rodziców/opiekunów prawnych na rejestrację wydarzenia zostanie przyjęta pisemnie oraz uzyskamy ustną zgodę na początku każdego nowego roku szkolnego.
- Jeśli rejestracja wydarzenia zostanie zlecona osobie zewnętrznej (wynajętemu fotografowi lub kamerzyście) zadamy o bezpieczeństwo małoletnich poprzez:
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do przestrzegania niniejszych wytycznych,
 - zobowiązanie osoby/firmy rejestrującej wydarzenie do noszenia identyfikatora w czasie trwania wydarzenia,
- niedopuszczenie do sytuacji, w której osoba/firma rejestrująca będzie przebywała z małoletnim bez nadzoru pracownika naszej instytucji.

6. Rejestrowanie wizerunków małoletnich do prywatnego użytku

W sytuacjach, w których rodzice/opiekunowie lub widzowie szkolnych wydarzeń i uroczystości rejestrują wizerunki uczniów do prywatnego użytku, informujemy na początku każdego z tych wydarzeń o tym, że:

- wykorzystanie, przetwarzanie i publikowanie zdjęć/nagrań zawierających wizerunki małoletnich i osób dorosłych wymaga udzielenia zgody przez te osoby, w przypadku małoletnich – przez ich

rodziców/opiekunów prawnych.

- zdjęcia lub nagrania zawierające wizerunki małoletnich nie powinny być udostępniane w mediach społecznościowych ani na serwisach otwartych, chyba że rodzice lub opiekunowie prawni tych dzieci wyrażą na to zgodę,
- przed publikacją zdjęcia/nagrania online zawsze warto sprawdzić ustawienia prywatności, aby upewnić się, kto będzie mógł uzyskać dostęp do wizerunku małoletniego.

7.Rejestrowanie wizerunku małoletnich przez osoby trzecie i media

Jeśli przedstawiciele mediów lub dowolna inna osoba będą chcieli zarejestrować organizowane przez szkołę wydarzenie i opublikować zebrany materiał, muszą zgłosić taką prośbę wcześniej i uzyskać zgodę dyrekcji. W takiej sytuacji upewnimy się, że rodzice/opiekunowie prawni udzielili pisemnej zgody na rejestrowanie wizerunku ich dzieci.

Oczekujemy informacji o:

- imieniu, nazwisku i adresie osoby lub redakcji występującej o zgodę,
- uzasadnieniu potrzeby rejestrowania wydarzenia oraz informacji, w jaki sposób i w jakim kontekście zostanie wykorzystany zebrany materiał,
- podpisanej deklaracji o zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym.

8.Personelowi instytucji nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów i osobom nieupoważnionym utrwalania wizerunku małoletniego na terenie instytucji bez pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego oraz bez zgody dyrekcji.

9.Personel instytucji nie kontaktuje przedstawicieli mediów z małoletnimi, nie przekazuje mediom kontaktu do rodziców/opiekunów prawnych małoletnich i nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie małoletniego lub jego rodzica/opiekuna prawnego. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik jest przekonany, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.

W celu realizacji materiału medialnego dyrektor szkoły może podjąć decyzję o udostępnieniu wybranych pomieszczeń instytucji dla potrzeb nagrania. Podejmując taką decyzję poleca przygotowanie pomieszczenia w taki sposób, aby uniemożliwić rejestrowanie przebywających na terenie instytucji uczniów - małoletnich.

10.Przechowywanie zdjęć i nagrań

Przechowujemy materiały zawierające wizerunek uczniów w sposób zgodny z prawem i bezpieczny dla nich:

- Nośniki analogowe zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w zamkniętej na klucz szafce, a nośniki elektroniczne zawierające zdjęcia i nagrania są przechowywane w folderze chronionym z dostępem ograniczonym do osób uprawnionych przez instytucję.
- Nośniki będą przechowywane przez okres wymagany przepisami prawa o archiwizacji i/lub okres ustalony przez szkołę w polityce ochrony danych osobowych.
- Nie będą przechowywane materiały elektronicznych zawierające wizerunki małoletnich na nośnikach nieszyfrowanych ani mobilnych, takich jak telefony komórkowe i urządzenia z pamięcią przenośną (np. pendrive).

Rozdział XI

Zasady Ustalania Planu Wsparcia Małoletniego Po Ujawnieniu Krzywdzenia.

1. Rozpoznanie sygnałów wskazujących na krzywdzenie małoletniego.

– Zdobycie wiedzy o krzywdzeniu ucznia.
– Prezentowanie odpowiedzialnej postawy za uczniów i gotowość do reagowania w sytuacji zagrożenia ich dobra.

2. Sprawdzanie sygnałów poprzez zbieranie dodatkowych informacji.

– W przypadku dostrzeżenia sygnałów przez szkołę należy je zweryfikować, zbierając informacje pochodzące od innych pracowników szkoły oraz zawarte w dokumentacji.
– Pedagog/psycholog szkolny zbiera informacje i koordynuje działania zmierzające do pomocy uczniowi w szkole oraz współpracuje z innymi instytucjami i osobami, np. kuratorem sądowym, pracownikiem socjalnym, dzielnicowym.
– Nauczyciel wychowania fizycznego, pielęgniarka szkolna zwracają uwagę na ślady pobicia ucznia, niechęć małoletniego do rozbierania się, oznaki bólu przy poruszaniu się.
– Wychowawcy i nauczyciele obserwują zaburzone zachowanie ucznia, które może być skutkiem krzywdzenia.
– Dokumentacja szkolna zawiera informacje o nieobecnościach ucznia, jego ocenach, adnotacje o zachowaniu ucznia.
– W razie potrzeby nawiązuje się kontakt z pracownikami innych służb i instytucji zajmujących się małoletnim i jego rodziną w celu sprawdzenia posiadanych informacji.

3. Potwierdzenie sygnałów z innych źródeł. W celu zweryfikowania podejrzeń, że uczeń jest krzywdzony należy przeprowadzić rozmowy z osobami z jego otoczenia: rodzicami, rodzeństwem i nauczycielami rodzeństwa.

4. Analiza zebranych informacji – diagnoza problemu krzywdzenia ucznia. Po zebraniu i analizie informacji należy ocenić zagrożenia i możliwości wsparcia dla ucznia.

5. Zaplanowanie i przeprowadzenie interwencji w przypadku potwierdzenia krzywdzenia małoletniego. (procedury postępowania zostały opisane w rozdziale V).

6. Działania prawne.

Polegają na zgłoszeniu sprawy policji, prokuraturze, sądowi lub zespołowi interdyscyplinarnemu w zależności od sytuacji (opisanych w rozdziale VI).

7. Zadania szkoły w pomocy małoletniemu krzywdzonemu:

– Zauważenie sygnałów krzywdzenia i zainicjowanie działań interwencyjnych we współpracy z innymi służbami działającymi w lokalnym systemie pomocy.
– Podjęcie współpracy z rodzicami w celu powstrzymania krzywdzenia małoletniego i rozwiązywania jego problemów.
– W uzasadnionych przypadkach podjęcie działań prawnych (zawiadomienie sądu rodzinnego, policji lub prokuratury).
– Objęcie ucznia na terenie szkoły konieczną pomocą w realizowaniu przez niego zadań szkolnych i budowaniu pozytywnych relacji z dorosłymi i rówieśnikami.
– Korygowanie zaburzenia zachowania ucznia w ramach codziennej pracy wychowawców i nauczycieli.

Rozdział XII

Monitoring Stosowania Standardów.

1. Osobami odpowiedzialnymi za monitorowanie realizacji Standardów Ochrony Małoletnich są pedagog szkolny i psycholog szkolny.
2. Wymienione powyżej osoby odbierają zgłoszenia dotyczące problemów związanych z zagrożeniem bezpieczeństwa małoletniego; reaguje na te zgłoszenia, konsultuje w miarę potrzeb z innymi podmiotami; w uzasadnionych przypadkach mogą zgłaszać sprawy odpowiednim służbom (MOPS, GOPS, policja, sąd rodzinny, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego, prokuratura).
3. Każdy ujawniony lub zgłoszony incydent lub zdarzenie zagrażające dobru małoletniego, na temat których Szkoła posiada wiedzę, zostają odnotowane w Księdze zdarzeń, która znajduje się u pedagoga szkolnego, której wzór stanowi załącznik do niniejszej procedury (**załącznik 4**).
3. Pedagog szkolny i psycholog szkolny na bieżąco zbierają opinie rodziców, prawnych opiekunów i dzieci o rezultatach realizacji polityki (skargi, wnioski, uwagi, informacje pozyskane w trakcie rozmów z dziećmi, rodzicami i opiekunami). Korzystają w analizie i ocenie z informacji wychowawców, nauczycieli, informacji pozyskanych ze środowiska lokalnego i instytucji współpracujących ze szkołą.
4. Okresowo przeprowadzają diagnozę dotyczącą problematyki przemocy i zagrożeń.
5. Wśród pracowników szkoły przeprowadza się raz na 24 miesiące, ankietę monitorującą poziom realizacji standardów ochrony małoletnich (**załącznik nr 7**).
6. Zespół dokonuje opracowania wypełnionych ankiet. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi.
7. Dyrektor po przeprowadzonym monitorowaniu może wprowadzić niezbędne zmiany i ogłosić pracownikom szkoły nowe brzmienie standardów ochrony małoletnich.

Rozdział XIII

Przepisy Końcowe.

1. Standardy Ochrony Małoletnich wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników szkoły, uczniów i ich opiekunów, poprzez:
 - wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników,
 - przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną,
 - zamieszczenie na stronie internetowej,
 - wychowawca udostępniła dokument do zaznajomienia na pierwszym zebraniu z rodzicami (pod dokumentem rodzice/opiekunowie prawni składają podpis o zapoznaniu się z treścią),
 - wywieszenie w gablotach na terenie szkoły, również w wersji skróconej, przeznaczonej dla uczniów.

Definicje

Rodzaje przemocy.

Zmierzone i wykorzystujące przewagę siły działanie przeciwko drugiej osobie, naruszenie prawa i dobra osobiste powodujące cierpienie i szkody.

Charakteryzuje się tym, że:

- Jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
- W relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą.
- Sprawca wykorzystuje przewagę sił, narusza podstawowe prawa ofiary.
- Sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważanie szkody.

Przemoc

Zachodzi wówczas, gdy ma miejsce wywieranie wpływu na proces myślowy, zachowanie lub stan fizyczny osoby pomimo braku przyzwolenia tej osoby na taki wpływ w celu uzyskania jakiegoś istotnego zasobu.

Przemoc fizyczna

Jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.

Przemoc emocjonalna

Powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać. Jej celem jest naruszenie godności osobistej.

Wykorzystywanie seksualne

Każde zachowanie, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia kosztem dziecka. Odnosi się ono do kontaktu fizycznego (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydentem lub powtarzać się przez dłuższy czas.

Zaniedbywanie

Niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnianie mu odpowiedniego pożywienia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku nauki.

Wykaz Instytucji Pomocy.

1. Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży tel. **116 111** Zadzwoń lub napisz, gdy coś Cię martwi, masz jakiś problem, nie masz z kim porozmawiać lub wstydziś się o czymś opowiedzieć. Telefon jest czynny całodobowo przez 7 dni w tygodniu. Wiadomość przez stronę **www.116111.pl** możesz przesłać całą dobę. Pomoc świadczona przez konsultantów Telefonu **116 111** jest całkowicie bezpłatna.

2. Dziecięcy Telefon Zaufania Rzecznika Praw Dziecka tel. **800 12 12 12** , e-mail: **rpd@brpd.gov.pl**, **czat.brpd.gov.pl** Telefon i czat internetowy są czynne przez całą dobę, siedem dni w tygodniu. Do

dziecięcego telefonu zaufania najczęściej zgłaszane są sprawy dotyczące przemocy, problemów emocjonalnych, w relacjach rówieśniczych, szkolnych i rodzinnych oraz wynikających z okresu dorastania. Zespół Dziecięcego Telefonu Zaufania prowadzi także edukację upowszechniającą prawa dziecka poprzez spotkania oraz zajęcia edukacyjne. Jest to miejsce dla wszystkich młodych ludzi, w którym mogą zostać wysłuchani i otrzymać pełne wsparcie specjalistów.

3. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie Niebieska Linia „Instytutu Psychologii Zdrowia” tel. **22 668 70 00** (Poradnia Telefoniczna "Niebieskiej Linii") **pogotowie@niebieskalinia.pl** **http://www.niebieskalinia.pl** Konsultanci Pogotowia „Niebieska Linia” pomogą osobom dzwoniącym: wspierając je i oferując potrzebną pomoc psychologiczną i prawną; radząc świadkom przemocy, jak pomóc osobie pokrzywdzonej; informując, jaką pomoc może uzyskać osoba pokrzywdzona; informując o procedurach (policyjnych, sądowych, pomocowych); informując, gdzie najbliższe miejsca zamieszkania mogą uzyskać pomoc; podejmując w uzasadnionych przypadkach interwencję poprzez powiadomienie odpowiednich służb (ośrodków pomocy społecznej, ośrodków interwencji kryzysowej, policji).

4. Ogólnopolski policyjny telefon zaufania ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie tel. **800 120 226** Pod tym numerem telefonu można uzyskać wsparcie w sytuacji przemocy w rodzinie. Specjaliści obsługujący linię udzielają informacji na temat procedury "Niebieskiej Karty", np. jakie inne podmioty poza policją, mogą ją założyć. Telefon jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 9.30 - 15.30 (połączenie bezpłatne).

5. Anonimowa Policyjna Linia Specjalna – Zatrzymać Przemoc tel. **800 12 01 48**

Załączniki

1. Oświadczenie o niekaralności i zobowiązanie do przestrzegania podstawowych zasad ochrony małoletnich.
2. Oświadczenie pracownika ZS nr 1 o zapoznaniu się z „Polityką ochrony małoletnich uwzględniającą Standardy ochrony małoletnich”
3. Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa
4. Księga zdarzeń zagrażających dobru małoletniego
5. Plan wsparcia ucznia
6. Notatka służbowa pracownika
7. Ankieta monitorująca dla pracowników szkoły

Bydgoszcz, dnia

Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony małoletnich

Ja,

Nr Pesel

Oświadczam , że nie byłam/em skazany/a za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Podpis

.....

Zespół Szkół nr 1

Bydgoszcz, dnia

**Oświadczenie o zapoznaniu się ze
Standardami Ochrony Małoletnich w
Zespole Szkół nr 1 w Bydgoszczy**

Oświadczam, że zapoznałem/am się z zasadami ochrony młodzieży obowiązującymi w Zespole Szkół nr 1 w Bydgoszczy i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

Podpis

.....

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Podpis

.....

Zespół Szkół nr 1

Komenda Rejonowa Policji w

Bądź Prokuratura Rejonowa w

Zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Niniejszym zawiadamiam o możliwości popełnienia przestępstwa kwalifikowanego z art.¹

Ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (tj. Dz.U .z 2022 r poz. 1138 ze zm.) na szkodę małoletniego
.....²

Uzasadnienie

(W uzasadnieniu opisać stan faktyczny, w szczególności to, w jaki sposób pracownicy placówki dowiedzieli się o przestępstwie popełnionym na szkodę małoletniego i jakie okoliczności lub dowody świadczą o możliwości popełnienia przestępstwa. Jeżeli okoliczności te stały się wiadome pracownikom placówki, należy podać, w miarę możliwości, następujące dane dotyczące przestępstwa:

1. datę,
2. miejsce,
3. okoliczności przestępstwa,
4. świadków,
5. materiał dowodowy o popełnieniu przestępstwa, np. dokumenty, wydruki, nagrania, zaświadczenia).

Imię i nazwisko osoby zgłaszającej

.....

.....

¹Należy wpisać przestępstwo spośród wymienianych w § 2 procedury. W razie braku możliwości dokonania kwalifikacji przestępstwa można tę część pominąć.

²Należy wpisać dane uczennicy/ucznia

Księga zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

L.p	Opis zdarzenia	Data Zdarzenia	Osoba zgłaszająca zdarzenie i podjęte czynności	Czy miała miejsce interwencja Organów zewnętrznych (policji, prokuratury)? Opis czynności podjętych przez organy zewnętrzne
1.				
2.				
3.				
4.				

Plan wsparcia ucznia Małoletniego

Dane dziecka lub ucznia:

Imię i nazwisko:

Klasa/grupa:

Rok szkolny:

Wychowawca:

Imię i nazwisko:

Plan opracowany na okres od do

Obszar obejmowany wsparciem	
Cele	
Sposoby/formy wsparcia przez szkołę	

Działania wspierające – do realizacji przez rodziców/rodzica/opiekuna prawnego ucznia	
Zakres współdziałania szkoły z innymi podmiotami (jeśli zachodzi taka potrzeba)	

Podpis osób/osoby przygotowującej plan

.....
.....

Podpis dyrektora

.....

Zespół Szkół nr 1

Notatka służbowa z dnia

Imię i nazwisko pracownika	
Stanowisko	
Opis sytuacji/zdarzenia	
Świadkowie (jeśli są)	

Podjęte działania przez pracownika	
---	--

Podpis pracownika

.....

Zespół Szkół nr 1

Polityka Ochrony Małoletnich Przed Krzywdzeniem

Ankieta monitorująca dla pracowników Zespołu Szkół nr 1

Pytania ankietowe	Tak	Nie
Czy znasz standardy ochrony małoletnich przed krzywdzeniem obowiązujące w placówce, w której pracujesz?		
Czy znasz treść dokumentu Polityka Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem ?		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia małoletniego?		
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia małoletniego?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Polityce Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem przez innego pracownika?		
a. Jeśli Tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowiedz opisowa)		
b. Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli Tak – jakie, jeśli Nie – dlaczego? (odpowiedz opisowa)		
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące Polityki Ochrony Małoletnich przed krzywdzeniem ? (odpowiedz opisowa)		

Podpis

.....